

Jiří Svatoň – odpovědi na otázky členů AO

1. *Jaký je Váš názor na hodnocení vědy a výzkumu na FEL? Co si myslíte například o kategorii „funkční vzorek“, „(pseudo-)prestižní konference“, „článek v mezinárodním časopise proslulém zejména na Litoměřicku“? Jak byste postupovali u zcela jasných případů podvodu s body ve VVVS?*

Vzdát se čehokoliv, co přináší fakultě peníze přes RIV je hloupost. Stejně špatné je pak tyto peníze přelévat přes VVVS tam, kde nevznikly. Přesto úroveň těchto kategorií by měla být alespoň u nás zachována bez vzorků z kartonových krabic a konferenční turistiky. Excesy by měly být postihovány penalizací v alespoň vlastním hodnocení. Ale zakládám si na tom, že žádná zdejší katedra nemá patent na hodnocení vědy.

2. *Co by měl, podle Vás, umět absolvent bakalářského oboru na FEL (bez ohledu na specializaci oboru)?*

Počítat, uvažovat, realizovat myšlenky lépe, než absolventi obdobných fakult v ČR i Evropě. A v případě, že odejde do praxe (příčemž nejsem zastáncem přísně strukturovaného studia), byl pro zaměstnavatele větší lákadlem, než člověk s maturitou z kvalitní elektrotechnické střední školy. Ale zásadně se stavím proti myšlence být výukovým střediskem zaměstnavatelů, to stále ještě přenechme jiným!

3. *Je správné, aby byli přijímáni do doktorského studia studenti "bez peněz" - tzn. pouze na státní stipendium (< 10tis. korun měsíčně)? Pokud ne, co s tím?*

Správné to není, doktorand by měl být vždy vedoucím, vedoucím katedry poučen o tom, zda-li pro něj bude úvazek, účast na grantu, nebo ne. S tím vědomím by měl do studia vstupovat, či nevstupovat, katedra uvažovat o reálném počtu doktorandů, kterým může nabídnout odpovídající zázemí, účast na výuce, projektech.

4. *Jaký je Váš názor na ČIIRK a zejména, zda má být součástí ČVUT / součástí FEL / nemá být vůbec ...?*

Vznik ČIIRKu jako VŠ ústavu je teoreticky bohulibý. Mluvíme o nezávislém ústavu, ale vlastně se jen hádáme s těmi, co obvykle, o tom stejném co obvykle! Uvnitř fakulty, pod její kontrolou, zase ČIIRK samotný být příliš nechce – a neříkejme že ČIIRK – řekneme si pravdu, nechtějí to konkrétní lidé. Ti, co téma opravdu zajímá, tyto zájmy znají, pro ostatní je to veskrze hezká stavba za stamiliony pro ČVUT v Dejvicích, o kterou by ale bylo škoda přijít. Podpořme příliv peněz, ale kladme si velmi vysoké nároky ať z toho má FEL co nejvíce! Vždyť z jejich vlastních investic do lidí vlastně ČIIRK vzniká, takže do toho má co mluvit, případně i přímo řídit !

5. *Měl by podle Vás být prof. Šebek členem Vědecké rady FEL?*

Tato otázka se mi myslím nehodí, ale odpovím. Do Vědecké rady bylo zvoleno mnoho členů, o jejichž skutečných názorech se příliš nevědělo. Pan profesor sám dobře ví, že velká část senátu jej bude vždy právě za jeho vyjádřené názory blokovat, přesto jsem od něj neviděl sebemenší snahu jakkoliv nevyslovené křivdy a domněnky této části senátu vyvrátit! To je ignorace vůči členům senátu. Proti tomu mohu jeho členství jen těžko podpořit. V případě, že bude dál usilovat, v úsilí jej hodlám podpořit.

6. *Jaký je Váš názor na SGS? Co byste navrhovali zlepšit?*

SGS již není opravdovou soutěží, peníze se opravdu mohou ve většině případů dělit nespravedlivě. Ale faktem je, že soutěž vyhlašuje Rektor, ne AS FEL a FEL z ní ze všech fakult dostává nejvíce. Vlastní zkušenosti s SGS nemám. Je tedy třeba tlačit na jiných místech po dodržování opravdové soutěže.

7. *Je podle Vás možné použít anonymní anketu hodnocení výuky jako mnohdy jediné kritérium po trestání/odměňování pedagogů? Jak by podle Vás vypadala ideální anketa?*

Není to možné. Ale nejsou takové neadekvátní zásahy spíše ze zvláště vedoucích kateder, než z vůle Anket? Na druhou stranu, některé naprosto hrubé prohřešky proti vzdělávání jsou systematicky kryty jak katedrami, tak radami programů! V současné době nejsem spokojen s některými vyjádřeními vedoucích kateder k Anketě.

8. *Jaké konkrétní kroky byste navrhli, aby se zlepšila prezentace FELu, tak abychom přilákali dostatek kvalitních studentů? Jak byste lákali cizince ke studiu v ČR?*

Co se týče prezentace, podpořil bych ještě více výjezdů a zejména hledání k nim ochotných lidí na fakultě – lepší prezentace být nemůže. Hledal bych i nové studenty hlouběji na Moravě a bořil zažité představy o „zbytečné teoretičnosti“ (protože teorie nikdy není zbytečná) našeho studia. Jak na zahraniční samoplátce, to je dosti odvážné odhadovat. Možná lepší mezinárodní hodnocení v žebříčkách, ale ty asi nejsou všechno a v jejich velký vliv tolik nevěřím.

9. *Kdyby se opakovala historie a Vy byste stáli před volbou děkana z tria Ripka / Šimák / Spaanenburg. Kdo by dostal Váš hlas?*

Toto kdyby se mi nelíbí. Historii volby se 3 kandidáty a hysterii z nezvolení děkana bych již nerad opakoval! Alespoň, že volba a přístup ke kandidátům byl opravdu čistý! Spíše bych chtěl vytknout všem, co o kandidatuře uvažovali v „nějakých dalších kole“, že nespolehali na dobrou vůli senátu a nepřihlásili se – čekali jsme na ně. Tehdy jsem podporoval prof. Šimáka, i přesto že poslední svůj rok dával senátu nepochybně trochu zabrat. Ale nebyl jsem ochotný v tehdejší situaci dále blokovat reálné možnosti na zvolení jiných kandidátů. Dnes to vidím jinak, ale pro případné další volby si strategii nechystám.

10. Jak vidíte FEL v roce 2020?

Rád bych zde případně i v tom roce pracoval, udržoval kontakty. Proto bych jej viděl rád takovým, aby mě a Vás do té doby nestačil znechutit. Skutečně pedagogicky, lidsky i vědecky excelentní – bez dnešních frází a indexů o ní. Připravují se zde nové předpisy, zejména jejich prováděcí předpisy je v tomto jménu nutné ohlídat a zabránit na nich dalšího bujení byrokracie skrze všechny části fakulty.

11. V Kariérním řádu se často skloňuje spojení "pobyt v zahraničí". Jak by podle Vás takový zahraniční pobyt měl vypadat v případě akademiků a v případě doktorandů? Je například Erasmus dobrou volbou pro doktorandy?

K Erasmu jsem, co se týče skutečně hodnotných vědeckých zkušeností, skeptický. Ale pomáhá vytvářet vazby a na nich se dá mnohem lépe stavět. Pobyt by neměl být nařizován, sám pracovník by jej měl asi přirozeně vyhledávat.

12. Co říkáte opakovaně špatnému umístění ČVUT v mezinárodních žebříčcích – odpověď prosím zaměřte na FEL? Čím se FEL nejvíce liší od fakult v civilizovaných zemích a o jakou hlavní změnu byste v senátu usilovali, aby se jim FEL co nejdříve alespoň trochu přiblížila?

O tom, jak mohou být žebříčky zavádějící, jsme se přesvědčili nedávno (Lidové noviny). Těžko můžeme konkurovat zemím, které poskytují svým univerzitám mnohem větší část svého HDP. Ale o kopii MTI zde snad nikdo nestojíme? Pokud bychom se měli v něčem co nejvíce přibližovat, bylo by to k větší motivaci studentů a vyučujících zde setrávat, která právě na „západě“ asi tolik nechybí.

13. Na jaké zahraniční škole jste pracovali/studovali a jak dlouho? Proč ne? Případně: Co vám to přineslo?

Vlastní zkušenost mám prozatím jen velice krátkou (asi půl měsíc), tedy pro většinu hodnocení jako by nebyla! Na škole a s pedagogy, pracovníky ESA, těsně se podílející na tvorbě systému Galileo v jižní Francii. Vztah k tomu mám k jako lidské vztahy, inspiraci a zejména na profesní kontakty obohacující zkušenosti. Díky tomu dnes vím, kam se kvůli čemu v mém oboru obrátit, poradit. Bez rozhledu člověk na úrovni pracovat nemůže.

14. Co si myslíte o plagiátorství, citačních bratrstvech, množení vlastních výsledků kopírováním, generování pseudo-výsledků jen kvůli penězům z RIV a podobných tricích obecně a zejména, pokud se jich dopouští senátor?

Že jsou dokonce i tam, kde na něj nejvíce nadávají a jsou stejně tak hloupé jako pokusy vymáčkout ty peníze u nás ve VVVS. Kolega senátor, každý ví, o koho se jedná, vinný byl ... ale mnohem více byl obětí vnitřních třenic, indexů a žebříčků. Přesto každý ví, že vynikal jako náš pedagog, senátor i jako člověk. Podobné případy se mohou množit, nejen v případě nepohodlnosti konkrétního člověka. V každém případě je to odsouzení hodné! V případě plagiátorství i trestné. Zachovejme si všichni určitý morální index a motivujme se skutečně k tomu. Ne v každém oboru činnosti naší fakulty je dostatek časopisů pro „hraní si“ si s body. Myslím, že na tolik skloňovaném západě už to chápou, u nás ne.

15. Má se FEL zaměřit na kvalitu nebo na kvantitu (ve výuce, ve výzkumu, ...) a co byste pro to udělali?

Má se zaměřit na finanční udržitelnost. Samozřejmě kvalita je dnes hezké zaklínadlo, ale rád bych tady měl tu skutečnou, pokud možno s dostatkem studentů i pedagogů pro její šíření na všech katedrách. V senátu bych proto podporoval poctivá a správná rozhodnutí, což je ovšem dosti obecné.

16. Jak hodnotíte úroveň znalostí angličtiny u absolventů FEL? Vzhledem k tomu, že absolvování zkoušky A2 nevyovídá nic o tom, zda daný student je schopen pochopit text (alespoň podle mých zkušeností), natožpak stvořit anglickou větu, nebylo by možné zavést nějaký nezávislý test organizovaný/placený školou, např. TOEFL?

Úroveň AJ, jazyků, mi samozřejmě nedává spát. Proto proč se ve studijních programech ruší druhé jazyky a pomocí všech hodnocení likviduje katedra jazyků? Příprava k takovému, obdobnému testu snad i u nás je! Ale upřímně, příliš upřímného boje za zachování těchto „výhod“ nevidím!

17. Na kterou problematiku, kterou senát fakulty obvykle řeší, byste se chtěl/a zaměřit?

Na bezmyšlenkovitě a podsunované přijímání nejen procesních věcí a blamované diskuze, pokud se někomu ze senátu příliš nehodí. Ale k tomu mohou nejvíce přispět svojí volbou právě voliči.

18. V jakých senátních komisích byste chtěl/a pracovat?

Nestal jsem se členem ani jedné z nich, přidal jsem se do disciplinární komise fakulty. V případě mého setrvání bych se rád přidal k legislativní, příp. i pedagogické i neprávem odsuzované jako zbytečné – komisi pro PR. Mnohem důležitější je pro mě ale zejména právo senátora zúčastnit se jednání kterékoliv komise.

19. Jak vnímáte rozdíl mezi pojmy „věda“ a „výzkum“? Víte, jaký je rozdíl mezi základním (batadelským) výzkumem, výzkumem aplikovaným, vývojem, aplikací?

Pojmy definuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace, (či metodika OECD) většinou podle zdroje financování a „cíle uplatnění konečného produktu“. Většinou je však vnímáme intuitivně, ovšem v oficiálním styku a pro potřeby statistik je třeba je rozlišovat.

20. Problém: daňový poplatník prostřednictvím státu platí vědecké a výzkumné aktivity. Když to dělá, potřebuje metriku a mechanismy, jak ty peníze co nejlépe rozdělit, protože sám nepozná, co je v této oblasti dobré a co ne. Je současný způsob rozdělování financí od státu „na vědu resp. výzkum“ vyřešen optimálně? Pokud ne, jak by se to dalo dělat jinak?

Ano, bez metriky to nejde. Současná není optimální, ale posunuje se k lepšímu. Tuto metodiku státu však sám AS FEL ovlivnit nemůže, ale neměl by degradovat vlastní metodiky z egoistické myšlenky až tak, že je přeci lepší vědec (i když možná je) než stát, který ovšem skutečně peníze rozděluje. Potom můžeme přijít o dost prostředků.

21. Sledujete vývoj kolem novely zákona o vysokých školách? Jaký k tomu máte názor?

Máme štěstí, že jeden z významných členů RVŠ je důležitou součástí naší fakulty a jsme tak díky jeho aktivitě vždy o činnosti nadstandardně informováni. Názory na činnost MŠMT mám velice smíšené, pro mě zásadní kroky k podpoře technického vzdělání nevidím. Osobně bych tlačil na rušení zejména soukromých a problémových VŠ bez zajištěné akademické úrovně, což samozřejmě není náplní současných jednání.

22. Jaké největší problémy ve výuce vnímáte a jakým způsobem by se podle Vás měly řešit?

Nezájem studentů o přednášky! V extrémních případech bych toto řešil až hospitacemi a řešením na radách programů. Pokud student nemá o přednášku zájem, nedává mu výhodu ke zkoušce, je více ztrátou času oproti samotnému učení ze slide 12 hodin před zkouškou, nejedná se o vysokoškolské studium a je třeba předmět přepracovat! Jako zásadní problém vidím i dělení předmětů mezi katedry.

23. Jak budete v případě svého zvolení komunikovat s akademickou obcí? Budete například o dění v senátu informovat na svých stránkách, budete využívat diskuzní fórum,...

Rád naslouchám starostem a námětům pedagogů i studentů. Současné fórum však považuji za nepříliš šťastné co do přehlednosti a efektivnosti. Kdo skutečně má zájem komunikovat, komunikuje přímo a neobviňuje senát ze zatajování a tajných praktik. Mnohem větší problém s transparentností však vidím kolem jednání Grémia, Vědecké rady a rad programů.

Děkuji za možnost vyjádření se, za dotazy,
Jiří Svatoň, kandidát do AS FEL 2013